

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.904/2022/18.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: nyilvános ülés
Az ülés napja: 2023. január 26.
Az ügy tárgya: járművezetés az eltiltás hatálya alatt vétsége
Terhelt: ...
Elsőfok: Pécsi Járásbíróság, 8.Bpk.148/2022/3., büntetővégzés, tárgyalás mellőzésével, 2022. február 21., jogerő: 2022. március 10.
Másodfok: -
Az indítvány előterjesztője: Baranya Megyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés az eltiltás hatálya alatt vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Baranya Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pécsi Járásbíróság 8.Bpk.148/2022/3. számú végzését hatályon kívül helyezi és a Pécsi Járásbíróságot új eljárásra utasítja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 24.525 (huszonnégyezer-ötszázhuszonöt) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] I. A Pécsi Járásbíróság a 2022. február 21. napján meghozott 8.Bpk.148/2022/3. számú büntetővégzésével a terhelttel szemben 2 rendbeli járművezetés az eltiltás hatálya alatt

vétsege [Btk. 239/B. § (1) bekezdés] miatt 1 év 5 hó szabadságvesztést, 250 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 250.000 forint pénzbüntetést és 1 év 10 hó közúti járművezetéstől eltiltást szabott ki. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban állapította meg, és annak végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, és a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére a szabadságvesztésre való átváltoztatásáról.

[2] A büntetővégzés – tárgyalás tartása iránti indítvány hiányában – 2022. március 10. napján jogerőre emelkedett.

[3] II. 1. A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Baranyi Megyei Főügyészség Bf.B.389/2022/3. számon, a Pécsi Járásbíróságra 2022. július 20. napján érkezett beadványában, felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a terhelt terhére, annak törvényi okaként a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontját megjelölve.

[4] Indokolása során rögzítette, hogy a bűnügyi nyilvántartásból és az előzményi iratokból az állapítható meg, miszerint a terhelt 2019. január 5. napján szabadult egy olyan, eredetileg is végrehajtandó – utólag összbüntetésbe foglalt – szabadságvesztésből, amelyet vele mint különös visszaesővel szemben, szándékos bűncselekmény miatt szabtak ki. Miután ehhez képest a támadott jogerős végzés szerinti szándékos bűncselekményt a terhelt 3 éven belül, 2021. november 7. napján követte el, a Pécsi Járásbíróság 8.Bpk.148/2022/3. számú büntetővégzésével elbírált bűncselekmények tekintetében többszörös visszaesőnek minősül. E minőségére figyelemmel pedig a Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel, ezért a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése törvényt sértő.

[5] Mindezek alapján jogerős végzés megváltoztatását indítványozta azzal, hogy a Kúria állapítsa meg, miszerint a terhelt többszörös visszaeső és a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. Indítványozta a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzését, a feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontjának legkorábban a szabadságvesztés háromnegyed része kitöltését követő napban való megállapítását, a terhelt eltiltását a közügyek gyakorlásától, továbbá annak megállapítását, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[6] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.946/2022/3. számú átiratában a Baranya Megyei Főügyészség indítványát – annak érdemi indokaival egyetértve – fenntartotta, de a felülvizsgálat törvényi okát a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontjára módosította, és a jogerős büntetővégzés hatályon kívül helyezésére, valamint az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

[7] Indokolásában kifejtette, hogy a büntetővégzés perjogi jellege a felülvizsgálat folytán nem változik meg, így végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására törvényi tilalom folytán a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Erre tekintettel a törvénynek megfelelő határozat csak a támadott határozat hatályon kívül helyezését követően, megismételt eljárásban hozható.

[8] 3. A Legfőbb Ügyészség képviselője a nyilvános ülésen a felülvizsgálati indítványban foglaltakat a módosított indítványban foglaltakkal egyező indokok és érvek alapján, a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása végett fenntartotta.

[9] A terhelt védője a nyilvános ülésen a büntetővégzés hatályban fenntartását indítványozta, annak helyes indokaira tekintettel.

[10] **III.** A Baranya Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa – a Legfőbb Ügyészség által módosított tartalommal – alapos.

[11] 1. A Kúria a felülvizsgálati indítványt a terhelt védőjének indítványára a Be. 660. § (2) bekezdés a) pontja alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[12] 2. Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását [Be. 649. § (1) bekezdés c) pont].

[13] A főügyészség a terhelt terhére a felülvizsgálati indítványt a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozat közlésétől – 2022. április 1-jétől – számított hat hónapon belül nyújtotta be, így az a Be. 652. § (3) bekezdése alapján joghatályos, az alapján felülvizsgálatnak helye van.

[14] A Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontja szerint a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki többszörös visszaeső.

[15] Az ügyiratok alapján megállapítható – noha mindazt az elsőfokú bíróság az ügydöntő határozatában, az előéleti adatok körében, a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott követelménnyel szemben elmulasztotta rögzíteni –, hogy a terheltet a Pécsi Városi Bíróság a 2010. szeptember 21. napján jogerőre emelkedett 7.B.514/2009/40. számú ítéletével, sikkasztás büntette miatt mint különös visszaesőt, 10 hónap börtönre ítélte és 2 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától.

[16] A Pécsi Városi Bíróság a 2010. november 8. napján jogerőre emelkedett 7.Bk.767/2010/4. számú összbüntetési ítéletével a fenti büntetést a Pécsi Városi Bíróság 7.Fk.1702/2006/37 számú jogerős ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetéssel, és a Pécsi Városi Bíróság 9.B.1815/2007/32. számú jogerős ítéletével kiszabott 8 hónap börtönbüntetéssel összbüntetésbe foglalta. Az összbüntetés tartamát a különös visszaeső elítélttel szemben 2 év 1 hónap börtönben állapította meg.

[17] A Büntetés-Végrehajtás Országos Parancsnoksága szabadságvesztés végrehajtásáról szóló értesítője szerint a terhelt a fenti összbüntetésből feltételes kedvezménnyel 2011. szeptember 10. napján szabadult azzal, hogy a feltételes szabadság lejárt 2012. szeptember 9. napja, eredményes eltelt esetén a szabadságvesztés utolsó napja 2012. március 16. napja. A feltételes szabadság azonban nem telt el eredményesen, mivel azt a Nyíregyházi Járásbíróság a 2014. szeptember 1. napján jogerős 21.B.560/2012/47. számú végzésével megszüntette. A feltételes szabadság megszüntetésével a szabadságvesztésből hátralévő részt a terhelt 2018. június 30. napjától 2019. január 5. napjáig töltötte, a szabadságvesztés kitöltésére tehát ezzel a nappal került sor.

[18] A Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontja szerint visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el. A b) pont alapján pedig többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el.

[19] A terhelt tehát 2019. január 5. napján szabadult egy olyan eredetileg is végrehajtandó – utólag összbüntetésbe foglalt – szabadságvesztésből, amelyet vele mint különös visszaesővel szemben, szándékos bűncselekmény miatt szabtak ki.

[20] Ehhez képest a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ügydöntő határozatban az újabb szándékos bűncselekményt a terhelt három éven belül, 2021. november 7. napján követte el.

[21] A terhelt tehát a Pécsi Járásbíróság 8.Bpk.148/2022/3. számú büntetővégzésével elbírált bűncselekményt többszörös visszaesőként követte el.

[22] A Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel a többszörös visszaesővel szemben, azaz a terhelt többszörös visszaesői minőségére tekintettel pedig a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának a felfüggesztésére – a fent írt kizáró ok folytán – nem volt törvényes lehetőség.

[23] Anyagi jogszabályt sértett tehát a Pécsi Járásbíróság, amikor a Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontjában megjelölt kizáró ok ellenére a terhelt szabadságvesztésének végrehajtását próbaidőre felfüggesztette.

[24] A Be. 659. § (5) bekezdése szerint a Kúria a megtámadott határozatot – főszabályként – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében, és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.

[25] A felhozott felülvizsgálati okhoz kapcsolódó felülbírálati jogkörhöz igazodik a Kúria Be. 662. §-a szerinti döntési jogköre, ami jelen esetben az említett törvényhely (2) bekezdés c) pontja szerint a törvénynek megfelelő határozat meghozatala, azaz a törvénysértő felfüggesztő rendelkezés mellőzése.

[26] Ugyanakkor a Be. 662. § (2) bekezdés c) pontja szerinti reformációs döntési jogkör mellett a törvény lehetőséget ad arra, hogy a Kúria a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján kasszációs döntési jogkört gyakoroljon, azaz az indítványban támadott határozatot hatályon kívül helyezze, és az eljárt bíróságot új eljárásra utasítsa. Erre pedig akkor kerülhet sor, ha a Be. 662. § (1) vagy (2) bekezdése szerinti határozat meghozatala az iratok alapján nem lehetséges.

[27] Jelen esetben az alapeljárásban nem került sor előkészítő ülés tartására, illetve tárgyalásra, a járásbíróság büntetővégzéssel szabott ki a terhelttel szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést; erre a Be. 740. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata lehetőséget adott. Így amennyiben a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a törvénysértő felfüggesztést maga mellőzné, a terhelttel szemben végső soron tárgyalás nélkül kerülne végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásra, amire viszont a törvény nem ad lehetőséget.

[28] A Be. 662. § (2) bekezdése nem hagy kétséget afelől, hogy a Kúria a felülvizsgálattal támadott határozatot változtathatja meg. Ebből következik, hogy a rendkívüli jogorvoslattal támadott büntetővégzés perjogi jellege nem változik meg a Kúria döntése kapcsán; vagyis a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására vonatkozó törvényi tilalom a felülvizsgálati eljárásban is érvényesül. A törvénynek megfelelő határozat ezért csak a támadott határozat hatályon kívül helyezését követő megismételt eljárásban hozható [BH.2021.305., Kúria Bfv.I.1.342/2020.].

[29] Erre tekintettel – olyan törvényes alapeljárás hiányában, amelyben végrehajtandó szabadságvesztés is jogszerűen kiszabható – a Kúria a törvénysértést kiküszöbölni (azaz a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztő rendelkezés mellőzésével az ügydöntő határozatot törvényessé tenni) nem tudta, hiszen – tárgyalás hiányában – az enyhítő és súlyosító körülmények sem kerültek feltárára, ehhez képest az sem dönthető el, hogy a terhelttel milyen büntetési nem és milyen mértékben szabandó ki a bűnössége megállapítása esetén.

[30] Ezért a Kúria – a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján – a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezéséről és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasításáról döntött, mely megismételt eljárást az elsőfokú bíróságnak tárgyalás tartásával kell lefolytatnia [Be.

653. § (1) bekezdés, Be. 617. §, Be. 611. § (1) bekezdés]. A törvényes határozat meghozatalát érintően utal a Kúria arra is, hogy a támadott jogerős határozat a 2 rendbeli büncselekmény megállapítása ellenére elmulasztotta a kiszabott büntetés halmazati jellegére utalást, ami abban az esetben helytálló lehet, ha a bíróság a terhelt vád tárgyává tett magatartását – a két, egymáshoz képest néhány óra elteltével történt járművezetést – az elkövetések idejére és körülményeire tekintettel a természetes egység körében értékeli.

[31] Mindezek alapján a Kúria a megtámadott határozatot a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja szerinti okból, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[32] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[33] A felülvizsgálati eljárásban a terhelt kirendelt védője közreműködéséért a Kúria a védő részére a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint állapította meg az eljárási cselekményen való részvétel és a felkészülés címén járó díjat, és az így felmerült bűnügyi költség viseléséről a Be. 664. § (1) bekezdésének zárófordulata szerint rendelkezett.

[34] **IV.** A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

Budapest, 2023. január 26.

Dr. Somogyi Gábor a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.904/2022/18. számú végzése 2023. január 26-án végleges.

Budapest, 2023. január 26.

Dr. Somogyi Gábor s.k.
a tanács elnöke